

Папакіна К.І., студентка,
Навчально-науковий інститут
комп'ютерних інформаційних технологій,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: асистент Шапенко Л.О

ОКРЕМІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Питання євроінтеграції є надзвичайно актуальним у наш час. У зв'язку з тим, що Україна, прагнучи отримати членство в Європейському Союзі (далі – ЄС) та підписавши у 2014 році Угоду про асоціацію (далі – Угода), взяла на себе зобов'язання провести реформування всіх сфер суспільної діяльності. Теоретично процес інтеграції у європейський простір є незворотнім, оскільки більшість громадян України поділяють спільну історію та цінності з країнами ЄС, проте на практиці ситуація виглядає зовсім інакше. Аналіз виконання вимог ЄС показав, що Україна за минулий 2017 рік виконала лише 41% від поставлених завдань [1]. Це є досить малим відсотком, а також означає, що прийняті реформи не увійшли в дію або не мають того правового значення для людей, щоб їх виконувати. Такі показники вказують і на те, що законодавча та правова система України поки що є неадаптованими до вимог ЄС.

Разом з тим, співпраця між Україною та ЄС у рамках Угоди відіграє визначальну роль у проведенні реформ у таких як сферах як: транспорт; захист прав споживачів; митні питання та сприяння торгівлі; технічні бар'єри у торгівлі; підприємницька діяльність та торгівля послугами; енергетика; оподаткування; навколишнє середовище; діяльність компаній; соціальна політика та трудові відносини; освіта, навчання та молодь; громадське здоров'я тощо. І тому для України європейська інтеграція є шляхом модернізації економіки, подолання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника, вихід на світові ринки [2, с. 120-121].

Не зважаючи на труднощі, зокрема ті, що мали політичне підґрунтя, Україна досягла значного прогресу у виконанні запланованих завдань та заходів. Зокрема, у 2017 році, після завершення всіх необхідних процедур щодо ратифікації, Угода нарешті набрала чинності, а це означає, що її виконання вже остаточно стало міжнародним зобов'язанням України. За цей же період розпочато реформування судової системи, глобальним нововведенням якого було розбиття системи на три рівні: першу інстанцію, апеляційний та Верховний Суд України. Маючи на меті пришвидшити розгляд судових справ та зменшити їх обсяг, прийнято

рішення про стягнення судового збору за розгляд справи у суді, що пов'язане зі значною кількістю судових справ, які можуть бути вирішені у позасудовий спосіб. Цей крок є свідченням цілеспрямованих дій у побудові судової системи України.

Іншим нововведенням стало також створення електронного судочинства. Парламентом було вирішено сформувати єдиний портал, де сторони та судді зможуть проводити обмін документацією. «Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система» має на меті скоротити витрати на утримання судової системи та прискорити процес розгляду справ у суді. У зв'язку з тим, що багато судових установ можуть не мати належного технічного обладнання для запровадження системи, законом зазначена можливість розглядати справи і у паперовому вигляді, якщо це обумовлено технічними причинами або може спричинити затягування судового процесу. Не зважаючи на такі, здавалося б, продуктивні зміни, ця реформа має і свої мінуси. Наприклад, підвищення терміну розгляду справ по корупційним злочинам є не зовсім доцільним, адже їх розкриття визначає не так термін, як дієздатність та компетентність судових органів влади. Також великим мінусом є те, що строк продовження розгляду справи залежить не від прокурора, а від слідчого судді.

Виконанням вимог ЄС є також створення за ініціативи Міністерства економічного розвитку і торгівлі України системи «ProZorro» – відкритої електронної торгової системи, яка пропонує доступ до всієї інформації з центральної бази даних про електронні тендерні торги, що були оголошені з 31 липня 2016 року. З її допомогою будь-яка людина може ознайомлюватися з моніторингом витрат державних коштів, процесом торгів та їх результатів. Але, не зважаючи на таку продуману та ефективну систему, її функціонування є досить недосконалим, оскільки існують певні розбіжності між закладеними механізмами дії цієї системи та чинним законодавством, які можуть перекреслити усі досягнення системи закупівель та саму ідею – наочність витрат державних коштів. Зокрема, в Законі України «Про державні закупівлі», який вступив в силу з 1 квітня 2016 року, закладено таку підставу для застосування переговорної процедури, без використання відкритих торгів, як «термінова необхідність і розширення випадків виведення державних коштів з-під дії законодавства про державні закупівлі» [3]. Така картина повністю нівелює думку про прозорість витрат державного бюджету та ставить під загрозу процес євроінтеграції України.

В умовах імплементації Угоди Україна продовжує роботу над усуненням застарілих стандартів і регулювань, гармонізацією національних стандартів і технічних регламентів з європейськими та міжнародними. Свідченням цього є затвердження Постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106 Плану заходів щодо реалізації Угоди про асоціацію України з Євросоюзом на 2017-2022 рр.,

яким передбачено виконання понад 2 тисяч завдань та понад 5 тисяч заходів щодо їх реалізації. Результатами виконання даного плану має стати внесення змін до нормативно-правових актів та розроблення нових з метою наближення законодавства України до права ЄС.

Підсумовуючи вищесказане, слід визнати, що Угода про асоціацію між Україною та ЄС є орієнтиром у впровадженні важливих внутрішніх трансформацій в Україні. Проте досягнення поставленої даної мети постійно наражається на значні труднощі та перепони, подолання яких варто починати з вивчення проблем реалізації Угоди з урахуванням таких складових як «економічна інтеграція» та «політична асоціація», формування інституційного забезпечення процесу імплементації її положень, прогнозування наслідків прийнятих управлінських рішень з даного питання та технічної підготовки для роботи з нормативно-правовими актами.

Література

1. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у 2017 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://eu-ua.org/sites/default/files/imce/layout_16_02_final.pdf.

2. Макогоненко Ю. Інтеграція України до ЄС: проблеми та перспективи подальшої співпраці / Ю. Макогоненко // Правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України: досягнення та перспективи: [матеріали наук.-практич. конф., м. Львів, 31 жовтня 2017 р.]. – Львів: ННПП НУ «Львівська Політехніка», 2017. – С. 120-123.

3. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/922-19>.

УДК 340.12: 001.12 /.18 (043.2)

Петренко В.В., Вітер Ю.В., студентки,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: асистент Шапенко Л.О.

СИСТЕМА ДЖЕРЕЛ ПРАВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Система джерел права є тим нормативним-правовим комплексом, з яким безпосередньо пов'язане функціонування будь-якої правової системи та від стану якого залежить ефективність правового регулювання суспільних відносин. Сучасна система джерел права України є нестійкою та недосконалою, а її динамічний розвиток в цілому пов'язаний з євроінтеграційними та глобалізаційними процесами сьогодення. В цих